

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

ligt afsnit, som omhandler besatte områder. Den højtærede udenrigsminister fremhævede i sin fremsættelsestale, at stormagterne ikke havde været særlig begejstrede for at få begrænset besættelsesmagtens myndighed, men at de små stater som Danmark, stater, som havde haft en besættelsesmagt nær ind på livet, og som ikke havde glemt, hvordan det ser ud i en sådan tid, ønskede at få den størst mulige beskyttelse for det besatte områdes befolkning. Her synes jeg man i særlig grad må rette en tak til vore danske delegerede for deres energi og deres initiativ.

Der er navnlig en paragraf, jeg gerne vil knytte et par bemærkninger til, en paragraf, som iøvrigt er sat ind på dansk initiativ; det er den paragraf, som indeholder den bestemmelse, at en besættelsesmagt ikke kan foreskrive dødsstraf for en beskyttet person i tilfælde, hvor vedkommende findes skyldig i spionage, alvorlige sabotagehandlinger m. v., medmindre sådanne handlinger kunne medføre dødsstraf i henhold til den lovgivning, der før besættelsens indtræden var gældende i det besatte område. Det synes jeg er en bestemmelse, som det er vel værd for os at have i erindring, når vi skal behandle en femtekolonne lov. Det kan ikke her være det afgørende, om den dødsstraf, der indeholdes i landets lovgivning, findes i en borgerlig straffelov eller findes i en militær straffelov, således som tilfældet er efter det sidste femtekolonneforslag, der er fremsat her i rigsdagen. Det afgørende må efter denne konvention være, om dødsstraffen gælder for civile personer eller ej. Jeg sagde før, at stormagterne ikke var lige så ivrige som de små stater for at begrænse besættelsesmagtens myndighed, og jeg må nævne, at Storbritannien og De Forenede Stater har taget forbehold på dette område, dengang deres repræsentanter underskrev konventionen. Sovjetunionen har også underskrevet denne konvention, men har ikke taget forbehold overfor denne bestemmelse.

Nu siger mennesker jo: ja, det er meget godt at opstille beskyttelsesregler, men hvordan er det, når de skal stå deres prøve i livet? Her er jeg enig med venstres ordfører, som understregede værdien af, at der er opbygget klare internationale retsregler på dette område. Vi har stået overfor, at når magter har skullet forsvare deres handle-måde, har de netop henvist til, at det var uklart, hvilke internationale retsregler der gjaldt. For mig at se er det et ganske overordentlig stort fremskridt, at der her er skabt ganske klare retsregler, og under alle

omstændigheder er det den største betryggelse, vi kan opnå under de forhold, der eksisterer. Derfor siger jeg, at det er vigtigt, Danmark så hurtigt som muligt ratificerer disse konventioner, og på mit partis vegne kan jeg tilsige en hurtig og velvillig behandling.

Men jeg har et lille hjertesuk, nu den højtærede udenrigsminister er tilstede. Jeg har flere gange her i tinget ved anden lejlighed rejst spørgsmålet, om Danmark dog ikke snart kunne tiltræde Europarådets menneskerettighedskonvention, idet jeg har det synspunkt, at Danmark bør være i første række på de humanitære områder og bør støtte det internationale arbejde på disse felter mest muligt. Jeg har bragt i erfaring, at tiltrædelse af denne konvention fra Europarådet ikke kræver lovændringer, og jeg kan derfor ikke forstå, hvorfor vi dog ikke endnu i denne rigsdagssamling har kunnet få den forelagt og få den ratificeret. Jeg mener, vi havde gjort en nyttig gerning derved.

Viggo Starcke: Jeg synes, det er et beundringsværdigt arbejde, der ligger bagved udarbejdelsen af disse konventioner. Det er et meget stort og meget dygtigt arbejde, der er gjort med at gennemtygge alle disse problemer. En af de ting, som særlig har glædet mig ved gennemlæsningen af dette omfangsrige stof, er de mangfoldige områder, hvor et dansk initiativ har ytret sig, og jeg vil gerne benytte lejligheden til både at takke og lykønske den delegation, som på Danmarks vegne har handlet; og jeg tror ikke, jeg tager meget fejl i, at en stor del af æren tilkommer minister, dr. Cohn. Fra vor side kan vi give fuld tilslutning til vedtagelsen af disse konventioner. Vi mener, det er en stor forbedring, et stort fremskridt, og at der i konventionerne findes betydelige og betydningsfulde nydannelser, særlig den nydannelse, som ligger i den fjerde konvention om beskyttelse af civile personer i krigstid. Den afføder et stille håb om lignende ting i fredstid, en videre udvikling af menneskerettighederne, således som demokratiet kæmper for dem.

Jeg tror, man må se i øjnene, at disse konventioner vil blive overtrådt, hvis der engang bliver brug for dem. Men jeg tror også, man må indrømme det realistiske, at når disse konventioner eksisterer, vil der finde færre overgreb sted, end hvis de ikke fandtes, og dette, at overgrebene er statsretligt fordømt fra de kontraherende staters side, vil ganske utvivlsomt øve en stærk indflydelse.